

**МІНІСТЭРСТВА АДУКАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ
БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ УНІВЕРСІТЭТ
ІНСТЫТУТ ЖУРНАЛІСТЫКІ**

Кафедра тэлебачання і радыёвяшчання

ЗАХАРЫК

Валерыя Аляксандраўна

**Сцэнар дакументальнага фільма.
Жанравая разнастайнасць**

Дыпломная праца

Навуковы кіраўнік:

кандыдат мастацтвазнаўства
дацэнт Н.Р. Сцяжко

Допушчана да абароны

«__»_____ 2017 г.

Заг. кафедры тэлебачання і радыёвяшчання

кандыдат гістарычных навук, дацэнт В.Г. Булацкі

Мінск, 2017

РЭФЕРАТ

Тэма дыпломнай працы: «Сцэнар дакументальнага фільма. Жанравая разнастайнасць». Аб'ём дыпломнай працы складае 56 старонак, у тым ліку 2 дадаткі. Выкарыстаны 30 крыніц.

Ключавыя словы: ДАКУМЕНТАЛЬНЫ ФІЛЬМ, НЕІГРАВОЕ КІНО, СІСТЭМА ЖАНРАЎ, СЦЭНАР, ТЭЛЕБАЧАННЕ, ТЭЛЕЭФІР, ТЕЛЕВЯШЧАННЕ, ДРАМАТУРГІЯ, ДАКУДРАМА.

Аб'ект даследвання – асаблівасці сцэнарыя дакументальнага фільма, а таксама іх жанравая класіфікацыя.

Прадмет даследвання – сцэнарыі фільмаў “Беларуская Жанна Д’арк. Муза вырачаных” і “Соф’я Гальшанская. Ход каралевы” праекту “Зваротны адлік”.

Мэта дадзенага навуковага даследвання – вызначэнне ролі сцэнара ў працэсе стварэння дакументальнай стужкі, а таксама распрацоўка метадыкі яго напісання ў суадноснасці з сістэмай жанраў дакументальнага кіно.

Аktуальнасць тэмы дыпломнай працы абумоўлена атсутнасцю паўнаважнай сістэмы жанраў дакументальнага кіно і патрэбнасцю ў больш глыбокай распрацоўке гэтай праблемы. А таксама ўзростам папулярнасці дакументальных праектаў у рускамоўнай і замежнай прасторы.

Навізна даследавання заключаецца ў распрацоўцы метадыкі напісання сцэнара ў суадноснасці з сістэмай жанраў дакументальнага кіно.

Пры напісанні дыпломнай працы выкарыстоўваліся апісальны і аналітычны метады даследавання.

У выніку даследвання мы прааналізавалі навуковую літаратуру па тэме «дакументальнае кіно», далі азначэнне паняцця «сцэнар», супаставілі постсавецкую і зарубежную класіфікацыі жанраў дакументальнага кіно, выдзелілі характэрныя асаблівасці кожнага жанра; распрацавалі метадыку напісання сцэнара дакументальнага фільма; прааналізавалі выбраныя фільмы цыкла «Зваротны адлік» і на аснове вынікаў аналізу вылучылі адметныя рысы, характэрныя дакументальнага кіно на беларускім тэлебачанні.

Дыпломная праца мае практычную значнасць як для навукоўцаў, якія займаюцца тэмай структурыравання і іерархізацыі прафесійных паняццяў у сферы журналістыкі і кінавытворчасці, так і для практыкуючых журналістаў, рэжысёраў, сцэнарыстаў. Аўтар працы пацвярджае пэўнасць матэрыялаў і вынікаў дыпломнай працы, а таксама самастойнасць яе выканання.

РЕФЕРАТ

Тема дипломной работы: «Сценарий документального фильма. Жанровое разнообразие». Объем дипломной работы составляет 56 страниц, в том числе 2 приложения. Использовано 30 источников.

Ключевые слова: ДОКУМЕНТАЛЬНЫЙ ФИЛЬМ, НЕИГРОВОЕ КИНО, СИСТЕМА ЖАНРОВ, СЦЕНАРИЙ, ТЕЛЕВИДЕНИЕ, ТЕЛЕЭФИР, ТЕЛЕВЕЩАНИЕ, ДРАМАТУРГИЯ, ДОКУДРАМА.

Объект исследования – сценарии документальных фильмов, а также их жанровая классификация.

Предмет исследования – сценарии фильмов “Белорусская Жанна Д’арк. Муза обречённых” и “Софья Гольшанская. Ход королевы” проекта “Обратный отсчёт”.

Цель дипломной работы – определить роль сценария в процессе создания документальной ленты, а также разработать методику его написания в соответствии с системой жанров документального кино.

Актуальность темы дипломной работы обусловлена отсутствием полноценной системы жанров документального кино и необходимостью более глубокого исследования этой проблемы. А также ростом популярности документальных проектов в русскоязычном и зарубежном пространстве.

Новизна исследования заключается в разработке методики написания сценария документального фильма в соответствии с системой жанров. При написании дипломной работы использовались описательный и аналитический методы исследования.

В результате исследования мы проанализировали научную литературу по теме «документальное кино», дали определение понятию «сценарий», сопоставили постсоветскую и зарубежную классификации жанров документального кино, выделили характерные особенности каждого жанра; разработали методику написания сценария документального фильма; проанализировали выбранные фильмы цикла «Обратный отсчет» и на основе результатов анализа выделили особенности документалистики на белорусском телевидении.

Дипломная работа имеет практическую значимость как для ученых, занимающихся темой структурирования и иерархизации профессиональных понятий в сфере журналистики и кинопроизводства, так и для практикующих журналистов, режиссеров, сценаристов. Автор работы подтверждает достоверность материалов и результатов дипломной работы, а также самостоятельность её выполнения.

ABSTRACT

The theme of graduation work is «Script of a documentary movie. Genre diversity». The length of graduation work is 56 pages, including 2 attachments. 30 sources were used.

Key words: DOCUMENTARY FILM, NONFICTION FILM, TELEVISION, AIRWAVES, TELEVISION BROADCAST, SCREENPLAY, GENRE SYSTEM, DRAMATURGY, DOCUDRAMA.

The object of the research: scripts of documentary films, as well as their genre classification.

The subject of the research: screenplays of films "Belarusian Jeanne D'ark. Muse of the Doomed" and "Sofia Golshanskaya. The Queen's Move" of the project "Obratnyi otschet".

The purpose of the thesis is to determine the role of the script in the process of creating a documentary, as well as to develop a methodology for its writing in accordance with the system of documentary film genres.

The relevance of the theme of the thesis is connected with the lack of a full-fledged system of documentary film genres and the need for a deeper study of this problem. And the growing popularity of documentary projects in the Russian-speaking and foreign space.

The novelty of the study lies in the development of the methodology for writing a documentary film script in accordance with the system of genres.

The descriptive and analytical methods of research were used while writing the degree work.

As the result of the research we analysed the scientific literature on the subject «documentary films», gave the definition of the term «screenplay», compared documentary drama with documentary film, pointing out their unique features; analysed the selected films from the «Obratnyi otschet» series and, based on the analysis results, pointed out the features of documentary drama on Belarusian television.

The degree work has practical relevance for the scientists who study structuring and hierarchisation of professional terms in the field of journalism and filmmaking, as well as for practicing journalists, directors, scriptwriters.

Author confirms the authenticity of the materials and the results of the thesis, as well as the independence of its implementation.